

ALGEMENE BESCHOUWINGEN D66 KRIMPEN
N.A.V. DE KADERNOTA 2013
1^e termijn (maandag 2 juli 2012)

(gesproken tekst geldt)

Mevrouw de voorzitter, wethouders, collega-raadsleden, overige aanwezigen,

Daar staan we weer! Nog maar iets meer dan een half jaar na de vorige Algemene Beschoouwingen. Nu naar aanleiding van de kadernota in plaats van de programmabegroting. Een goede ontwikkeling, want nu valt er nog wat te sturen: kaders meegeven aan het college bij het samenstellen van de begroting 2013.

Het zijn opvallende tijden. De wereld om ons heen is sterk in ontwikkeling en wij moeten daar iets mee. Niet echt een kerncompetentie van deze gemeente en haar bestuur: *veranderen*. In Krimpen houden we de dingen graag zoals ze altijd al geweest zijn: *zo doen wij dat in Krimpen*.

Wij hechten aan onze voorzieningen en verworvenheden. En plotseling besluit de buitenwereld om te veranderen en kunnen wij ons daar niet langer aan onttrekken: herindelingen in onze bestuurlijke omgeving; waarschijnlijke opheffing van de stadsregio en instellen van een metropoolregio; samenwerking op ambtelijk gebied met buurgemeenten (die dat trouwens leuker lijken te vinden dan wij); de ene na de andere financiële of monetaire crisis; de val van weer een kabinet. Kortom: meer ontwikkelingen dan ons lief is. En weinig positiefs in te ontdekken.

Althans: dat is toch vooral de toonzetting van de stukken die wij van het college ontvangen; de begroting 2012: tegenvallers, ombuigingen noodzakelijk; de jaarrekening: slecht nieuws als gevolg van verliezen op grondexploitaties; de kadernota: nog meer tegenvallers, weinig concreets aan maatregelen te geven. Junicirculaire: O jee, echt slecht nieuws en tonnen tekort als gevolg van kortingen op onze voornaamste inkomstenbron: de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. Allemaal vervelende ontwikkelingen in onze omgeving die ons raken.

Tot zover deze korte bloemlezing van recente gebeurtenissen en de wijze waarop het college hierop reageert. En precies in dat laatste schuilt wat de fractie van D66 betreft nu de essentie: *reageren*.

Inderdaad: het college neemt kennis van de gebeurtenissen en formuleert precies voldoende maatregelen om de situatie te beteugelen. Of het nu gaat om jeugd- en jongerenwerk met een nota waarop een 'aanpassing van het beleid' wordt geformuleerd, of het afboeken van bestaande grondposities of inspraak bij nieuwbouwprojecten.

Op het eerste gezicht lijkt het college zo telkens adequaat te reageren op de situatie. Met tevreden coalitiepartijen die het college bedanken voor haar harde werken, haar prudente financieel beheer en zorgvuldig en gepast optreden.

Inderdaad: zo doen wij dat in Krimpen!

Maar voor wie net even scherper observeert is het duidelijk dat dit college vooral reageert op wat het op zijn pad aantreft. Behendig manoeuvrerend, dat wel. Er wordt gretig gebruik gemaakt van het verzoek om een raadsbrede discussie over het gemeentelijke voorzieningenniveau. Want als er bezuinigd moet worden of gesneden in onze zo gewenste voorzieningen, dan is het goed om daarvoor brede steun vanuit de raad te hebben. Dan hebben we het samen bedacht. Leiderschap is leuk en aardig, maar niet als je slecht nieuws hebt te melden. Nieuwbouw gemeentehuis: kunnen we onze burgers niet uitleggen in deze tijden. Terwijl we onlangs toch een presentatie hebben gekregen als raad, waaruit overduidelijk blijkt dat de staat van de huidige huisvesting flinke aanpassingen nodig maakt en renovatie niet kostenefficiënt is. En financieel-economisch zinvol! Want op termijn helpen we de gemeente met lagere exploitatielasten. U moet het maar zeggen, beste raad, want wij kunnen het niet uitleggen. Voorzitter: regeren is vooruitzien. Reageren niet!

Dit college hanteert eenzelfde toonzetting richting onze inwoners. Streven naar een nieuw evenwicht tussen de verantwoordelijkheden van de gemeente en die van de individuele burger. In mijn vorige algemene beschouwingen noemde ik dat al:

budgettaire noodzaak gepresenteerd als ambitie.

De burger wordt betrokken wanneer het noodzakelijk is, d.w.z. als de budgetten niet toereikend zijn, maar niet op andere momenten. Te vaak moeten we echter constateren dat burgers zich onvoldoende gehoord voelen. Wij twijfelen toch zeer aan de echte motieven van dit college als het gaat om dit streven naar een nieuw evenwicht. Als het echt een hernieuwd inzicht is over de wijze van inrichting van gemeentebestuur en haar inwoners, dan zouden we toch meer verwachten op het gebied van burgerparticipatie.

D66 is overtuigd van de kracht van mensen, individueel en in organisatorisch verband. De overheid dient vooral die kracht te versterken door voorzieningen te onderhouden en voorwaarden te creëren.

Onze gemeentelijke voorzieningen kosten heel veel geld. Te veel. Dus we zullen aanpassingen moeten doorvoeren. Nodig om op korte termijn een sluitende begroting te kunnen vaststellen. Voor D66 is het in stand houden van voorzieningen geen doel op zich. Het gaat er om of er voldoende vraag naar is en of wij die voorziening als gemeente effectief kunnen exploiteren. Denk aan De Tuyter, het zwembad, de muziekschool, de kinderboerderij. Naar ons idee kunnen de oplossingen maar beperkt gevonden worden in bezuinigingen of ombuigingen. Noodzakelijk maar onvoldoende. We zullen anders moeten gaan nadenken over onze voorzieningen en mogelijkheden. Dat vraagt om een visie en een nieuw perspectief.

D66 pleit voor twee, sterk met elkaar samenhangende, oplossingsrichtingen: *samenwerken* (in brede zin) en *hervormen*.

Beide oplossingsrichtingen kunnen echter pas succesvol worden ingezet wanneer dit college zichzelf uit de reactieve stand naar de actieve stand schakelt. U reageert voortdurend op (externe) ontwikkelingen, terwijl u moet anticiperen. Daarom heeft u ook zo het gevoel dat u heel hard werkt. U loopt namelijk te vaak achter de ontwikkelingen aan, in plaats van de ontwikkelingen mede te bepalen.

Bij samenwerking gaat het zeker niet alleen over de voorgenomen ambtelijke samenwerking met Capelle a/d IJssel. Een gemeente als Krimpen kan in deze tijden niet in isolement optreden. Bestuurlijk noch ambtelijk. Maar er wordt al op veel gebieden samengewerkt, hoor ik u denken. Denk aan de stads-/metropoolregio, de veiligheidsregio, tal van verbonden partijen waarin wij participeren, maar ook samenwerking met rijk, provincie en met vele maatschappelijke organisaties. Dat is waar, maar het ontbreekt daarbij te vaak aan heldere doelstellingen en randvoorwaarden. Of aan het tijdig bewaken van de voortgang.

Ook hier geldt: samenwerking is voor ons geen doel op zich; het is een middel om onze bestuurlijke opgaven te kunnen realiseren.

Wanneer het bv gaat om betere uitvoering op gebieden als sociale uitkeringen, vergunning en handhaving, ICT, onderhoud van de openbare ruimte, dan moeten we vooraf meetbare afspraken vastleggen over de te bereiken resultaten en met elkaar bewaken dat die afspraken worden gerealiseerd. Niet met wie is de belangrijkste vraag, maar: wat willen we bereiken en hoe kunnen we dat realiseren. Soms zijn wij

daarbij de leidende partij en soms anderen. Wij pleiten voor samenwerking in de breedst mogelijke zijn. Dus niet exclusief met 1 organisatie of gemeente. Als we De Tuyter beter particulier kunnen laten exploiteren, dan moeten we dat doen. En het hoeven ook niet altijd de burens te zijn met wie wij samenwerken. Het moet die partij zijn waarmee we het beste onze doelstellingen kunnen realiseren.

Voor D66 is onze bestuurskracht geen argument om niet samen te hoeven werken, maar juist een reden om dat wel te doen. Samenwerking vraagt juist om sterke partners met doorzettingskracht en een duidelijke visie die op de samenwerkingsonderdelen gelijkwaardig moeten zijn:

het gaat om samenwerking niet om hulpverlening!

En samenwerking is moeilijk. Om samenwerking tussen 5 partijen te laten slagen moeten ze zich alle vijf tot het uiterste inspannen. Er is er slechts 1 nodig om het te laten mislukken.

Samenwerking kan alleen succesvol verlopen als we hervormingen in onze organisatie en bestuurlijke aanpak doorvoeren die leiden tot een betere en efficiëntere bedrijfsvoering. Krimpen moet leren om van samenwerken een kerncompetentie te maken en moet zich van een in veel opzichten traditionele gemeentelijke organisatie omvormen tot een netwerkorganisatie die de regie van de haar toebedeelde taken in eigen hand neemt. M.a.w. excellente (gezamenlijke) uitvoering is de beste garantie voor een zelfstandig besluit over onze bestuurlijke toekomst.

Nog enkele praktische handreikingen:

Ten eerste. De algemene uitkering zal de komende jaren waarschijnlijk alleen maar verder afnemen en de decentralisatie van taken zal alleen maar toenemen. Dat moet u niet vermoeden of vaststellen wanneer het zover is; u moet er op anticiperen en alvast oplossingen bedenken. Dan hoeft u ook uw vrije vrijdagmiddag niet op te offeren om oplossingsrichtingen te bedenken.

Uw programmabegroting bevat nog structureel veel incidentele meevallers (zie uw jaarrekening). Daarmee wekt u niet de schijn 'in control' te zijn en is er eerder sprake van toeval dan van prudent financieel beheer. U kunt de meevallers misschien niet altijd voor zijn, maar u kunt wel maatregelen treffen om ze eerder te signaleren, zodat u nog kunt bijsturen.

Gelukkig ziet ook het college nu ook in dat we ons de kosten van een bereikbaarheidsmakelaar beter kunnen besparen.

Voorzitter:

Ik rond af. Wij realiseren ons dat het voor alle betrokken partijen (raad, college en ambtelijke organisatie) een hele opgave wordt om een sluitende begroting op te stellen. Een prachtige gelegenheid om te bekijken hoe het met de samenwerking binnen Krimpen is gesteld en waar hervormingen nodig zijn. Mevrouw de voorzitter: zo moeten we het, naar het oordeel van D66, gaan doen in Krimpen!

Ik dank u voor uw aandacht.